

Zavedenie štúdia lekárnictva na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského (Slovenskej univerzity) v Bratislave

Doc. PhDr. Eva Morovicsová, PhD., MPH¹, RNDr. Miroslav Tibor Morovics, CSc.²

¹Psychiatrická klinika Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Bratislava - Staré Mesto, Bratislava

²Historický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava

V medzivojnovom období nebola na Slovensku vzdelávacia inštitúcia, ktorá by zabezpečovala odbornú prípravu lekárníkov. Vysokoškolské štúdium pre lekárníkov bolo na Slovensku zavedené až v roku 1939 v dôsledku zmien politickej situácie po rozpade Československa. Pri tvorbe koncepcie a realizácii štúdia lekárnictva zohrala významnú úlohu Lekárska fakulta Slovenskej univerzity (dnešná Univerzita Komenského) v Bratislave. Koncepcia a organizácia štúdia sa postupne menili od dvojročnej prípravy lekárníkov k štvorročnému modelu vysokoškolského štúdia farmácie. Napriek tomu, že výučba lekárnictva v prvých rokoch narážala aj na personálne, priestorové a technické problémy, postupne sa podarilo vybudovať predpoklady pre realizáciu plnohodnotného vysokoškolského štúdia farmácie a pre vznik Farmaceutickej fakulty SU v Bratislave v roku 1952.

Kľúčové slová: história, lekárnictvo, vzdelávanie, Lekárska fakulta a Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského (Slovenskej univerzity) v Bratislave, Slovensko, 1939-1952

Introduction of the Study of Pharmacy at the Faculty of Medicine of Comenius University (Slovak University) in Bratislava

In the interwar period, there was no educational institution in Slovakia that would provide training for pharmacists. University studies for pharmacists were introduced in Slovakia only in 1939 due to changes in the political situation after the dissolution of Czechoslovakia. The Faculty of Medicine of the Slovak University (nowadays Comenius University) in Bratislava has played an important role in creation of the concept and implementation of the study of pharmacy. The concept and organization of the study gradually changed from a two-year training of pharmacists to a four-year model of university study of pharmacy. In spite of the fact that the teaching of pharmacy in the first years encountered personnel, spatial and technical problems, it was gradually possible to build up the preconditions for the implementation of a full-fledged university study of pharmacy and for the establishment of the SU Faculty of Pharmacy in Bratislava in 1952.

Key words: history, pharmacy, education, Faculty of Medicine and Faculty of Pharmacy, Comenius University (Slovak University) in Bratislava, Slovakia, 1939-1952

Prakt. lekár., 2020;10(3):93-96

Prvé modely štúdia lekárnictva na Slovensku v rokoch 1939-1945

V medzivojnovom období ešte neexistovala na Slovensku žiadna inštitúcia, ktorá by zabezpečovala vysokoškolské štúdium lekárníkov. Väčšina záujemcov zo Slovenska študovala odbor prevažne na českej či nemeckej univerzite v Prahe, prípadne inde v zahraničí. Rozpad Československa a násilné zatvorenie českých vysokých škôl v novembri 1939 viedli k návratu slovenských študentov na Slovensko s nedokončeným štúdiom, týkalo sa to aj poslucháčov farmácie. Tieto udalosti, ktoré z hľadiska politického vývoja hodnotíme negatívne, paradoxne urýchlili procesy vedúce k etablovaniu lekárnického štúdia na Slovensku (1).

Najlepšie pripravenou inštitúciou na prijatie poslucháčov s nedokončeným

štúdiom bola lekárska fakulta univerzity v Bratislave, vtedy už premenovanej na Slovenskú univerzitu (SU). V rámci fakulty už predtým existoval ústav farmakológie a farmakognózie, ktorý sa stal jedným z pilierov zavedenia lekárnického štúdia. Synergicky pôsobilo aj vydanie vládneho nariadenia č. 180/1939, v zmysle ktorého boli zriadené niektoré odbory prírodovedného štúdia na Filozofickej fakulte SU, a ktoré pripravovalo pôdu aj pre dlho očakávané založenie samostatnej prírodovedeckej fakulty univerzity (2). Vďaka aktívnemu prístupu lekárskej i filozofickej fakulty a rýchlou realizáciou prípravných krokov sa už v školskom roku 1939/40 podarilo zaviesť dvojročné lekárnické štúdium na Slovenskej univerzite v Bratislave. Prvý ročník štúdia, zameraný najmä na prípravné prírodovedné predmety, absolvovali poslu-

cháči na filozofickej fakulte, druhý so zameraním na odborné lekárenské predmety na Lekárskej fakulte SU (LF SU). Študentom, ktorí boli nútení predčasne ukončiť štúdium na Prírodovedeckej fakulte UK v Prahe, sa započítal prvý rok štúdia absolvovaný v Prahe a do otvorenia štúdia na LF SU nastúpili na odbornú prax v lekárni.

Je zaujímavé, že pre absenciu slovenského právneho predpisu sa výučba lekárnictva na Slovenskej univerzite začala podľa ešte stále platného uhorského ministerského nariadenia z roku 1914 o univerzitnom lekárnickom štúdiu. Tento predpis však bol už v roku 1940 nahradený vyhláškou slovenského Ministerstva školstva a národnej osvety (MŠANO) č. 32353/40/IV. Dvojročné štúdium sa realizovalo v školských rokoch 1939/40 a 1940/41. Podmienkou pre pri-

jatie na štúdium bolo okrem maturity aj absolvovanie aspirantskej praxe vo verejnej alebo ústavnej lekárni, zakončené tyrocinálnou skúškou. Examinátormi pre lekárnické rigorózne skúšky sa stali profesor Dr. techn., Ing. František Valentin a profesor MUDr. František Švec. Odbornou garanciou lekárnického štúdia bol poverený prof. F. Valentin (3). V roku 1941 túto formu štúdia úspešne ukončilo prvých 7 absolventov: E. Bogšch, V. Bárta, J. Árpaj, F. Veselý, A.[?] Chládeková a A. Fikár (4). Dvojročný model vychádzajúci z tradícií bol už pri zavádzaní považovaný za nepostačujúci, najmä z hľadiska dĺžky, ako aj pre zvyšujúce sa nároky, preto sa začalo zároveň uvažovať o modeli trojročného štúdia lekárnictva. Na vypracovaní koncepcie trojročného štúdia pracovala komisia zložená zo zástupcov Ministerstva vnútra, MŠANO, profesorského zboru LF SU a Zväzu lekárníkov Slovákov. Nebola to jednoduchá úloha – prípravný proces komplikovali rôzne očakávania a prístupy jednotlivých zúčastnených, najmä však nedostatok a často až absencia vhodných odborníkov pri personálnom zabezpečovaní štúdia.

V letnom semestri školského roku 1940/41 ešte dobíhal systém dvojročného štúdia, zároveň bol spustený nový, trojročný model. Na výučbe prírodovedných predmetov sa začali podieľať aj zamestnanci nedávno založenej Prírodovedeckej fakulty SU. Výučbu v prvom ročníku – podľa nového modelu – zabezpečovali doc. MUDr. Jozef Skotnický; MUDr. Teodor Krempaský, supl.; prof. MUDr., Ph. Dr. František Nábělek; doc. MUDr. Vojtech Mucha. Výučba prebiehala podľa dočasného študijného programu, ktorý sa ustálil až neskôr. Výučbu pre druhý ročník dvojročného modelu zabezpečovali prof. MUDr. F. Švec a lektori MrPh. Jozef Gebura a JUC. Július Schréter (3).

Trojročný model lekárnického štúdia bol legislatívne uvedený do života vládnym nariadením s mocou zákona č. 276 Sl. z. z 22. októbra 1940. Za garanta lekárnického štúdia bola ustanovená LF SU. Nariadenie určovalo charakter lekárnického štúdia na Slovensku v rozličných modifikáciách až do roku 1945 a bolo postupne spresňované a dopĺňované ďal-

šími právnymi predpismi. 10. októbra 1941 vydalo MŠANO výnos č. 38.001/III-41 o aspirantskej praxi a tyrocinálnych skúškach. Študijný a skúšobný poriadok pre trojročné štúdium bol definitívne uvedený do praxe výnosom MŠANO č. 37.898/III-41 zo dňa 15. 10. 1941 (3). Výnos upravoval nadväznosť predmetov, počet hodín výučby včítane pomeru prednášok a cvičení a zaviedol do učebnej osnovy nové odborné predmety. Zároveň obsahoval aj rigorózný poriadok pre magisterium farmácie. K dosiahnutiu magisteria farmácie bolo potrebné absolvovať dve rigorózne skúšky a magistri farmácie mohli dosiahnuť za podmienok stanovených rigoróznym poriadkom doktorát farmácie. Komisiu pre I. a II. lekárnické rigorózum schvaľoval profesorský zbor na tri roky. Členmi komisie boli dekan fakulty ako predseda komisie, vládny komisár, examinátori a lekárnici (3). Poslucháči v priebehu štúdia absolvovali predbežné skúšky, v závere štúdia praktickú a teoretickú rigoróznú skúšku a skladali prisahu. Po splnení uvedených podmienok získali diplom a titul magistra farmácie (dobovým označením MrPh.) (4).

Podmienkou pre prijatie na štúdium lekárnictva v tomto období bolo zloženie maturitnej skúšky, dvojročná prax a tyrocinálne vysvedčenie (3). Na realizácii štúdia lekárnictva participovali Prírodovedecká fakulta SU (botanika), Slovenská vysoká škola technická (chémia) a LF SU (farmakognózia a farmaceutická chémia). Pre výučbu galenickej farmácie bola k dispozícii Ústavná lekáreň Štátnej nemocnice v Bratislave. Centrom štúdia sa stal Farmakologický ústav LF SU, ktorého prednostom bol prof. F. Švec. Študijná osnova lekárnického štúdia sa postupne menila v zmysle nariadení MŠANO. Prijatiu jednotlivých nariadení predchádzali rokovania na zasadnutiach profesorského zboru LF SU, na ktorých príslušná komisia predkladala návrhy na úpravu a doplnenie študijných osnov a na personálne zabezpečenie prednášok a cvičení. Základný charakter vzdelávania lekárníkov podľa trojročného modelu pretrval do roku 1945, i keď za reformu (a ďalšie predĺženie) lekárnického štúdia sa vyslovili viacerí odborníci už skôr.

Na zasadnutiach profesorského zboru LF SU sa od roku 1943 opakovane rokovalo o udeľovaní doktorátu farmácie. Pracovná komisia predložila návrh základných požiadaviek pre získanie doktorátu: predloženie dizertačnej práce po absolvovaní 4 semestrov štúdia, vykonanie prospechových skúšok zo stanovených predmetov, vysvedčenie o absolvovaní praktík a vykonanie postupových skúšok po absolvovaní jednotlivých predmetov. Kandidát po splnení uvedených požiadaviek sa mohol podrobiť dvom rigoróznym skúškam. Tému dizertačnej práce si mohol zvoliť z nasledujúcich disciplín: farmakológia, farmaceutická chémia, galenická farmácia, farmakológia a toxikológia, organická alebo anorganická chémia, bakteriológia a serológia. Komisia navrhla aj časové vymedzenie a priebeh rigoróza (3). Postoj lekárnického zväzu k navrhovaným požiadavkám bol však odmietavý a zväz predložil svoj návrh: zaviesť nové 8 semestrálne štúdium ukončené doktorátom farmácie, zrušiť povinnú prax pred zápisom na fakultu a realizovať ju v rámci štúdia. S týmto návrhom však profesor F. Švec nesúhlasil a žiadal, aby profesorský zbor zrušil svoje predošlé uznesenie umožniť lekárnikom získať doktorát farmácie na pôde LF SU. Uviedol, že magistri farmácie sú len „polo vysokoškooláci“ a požadoval kompletné vysokoškolské štúdium. Jeho návrh profesorský zbor podporil (5).

Boli to pozoruhodné iniciatívy na reformu štúdia lekárnictva, ich plnohodnotná realizácia však ešte nebola možná – aj pre vojnový stav, v ktorom sa štát nachádzal.

Úvahy o reforme lekárnického štúdia po 2. svetovej vojne

V prvých rokoch po ukončení druhej svetovej vojny existovali v obnovenom Československu dva študijné a skúšobné poriadky lekárnického štúdia. V západnej časti republiky bolo štúdium naďalej dvojročné s predchádzajúcou dvojročnou praxou v lekárni a na Slovensku trojročné štúdium s predchádzajúcou jednoročnou praxou (6). Celoštátna komisia menovaná na tento účel začala intenzívne pracovať na zjednotení systému a vypracovaní novej

konceptie štúdia. Zástupcom komisie za slovenskú stranu bol prof. F. Švec (5). So zavedením reformy do praxe sa počítalo od školského roku 1946/47, keď sa podľa odhadov odborníkov malo na toto štúdium zapísať 60 – 70 nových záujemcov (5). Komisia na svojom prvom zasadnutí 26. mája 1946 prijala návrh na jednotné 8-semesterové štúdium, ktoré sa malo realizovať na troch univerzitách, v Prahe, v Brne a v Bratislave. Členovia komisie schválili aj návrh aktualizovanej obsahovej náplne štúdia (7).

Rokovania komisie s plnou vážnosťou otvorili aj potrebu zriadenia samostatných farmaceutických fakúlt. Táto požiadavka vychádzala z intenzívneho rozvoja lekárenských vied, predovšetkým farmakognózie, farmaceutickej chémie a farmaceutickej technológie. Idea bola motivovaná aj snahou povýšiť odbornú prípravu lekárníkov na plnohodnotné vysokoškolské štúdium, vyjadrené dĺžkou aj náročnosťou štúdia. Pre vznik samostatných farmaceutických fakúlt sa vyslovili predovšetkým predstavitelia lekárnického stavu, ale aj niektorí zástupcovia vysokých škôl. Špecifické súvislosti mala táto otázka na Slovensku, kde v tom čase ešte stále bola výučba lekárnictva zabezpečovaná dvomi fakultami, prírodovedeckou a lekárskou, čiže bolo možné uvažovať o pričlenení k jednej z nich, oproti alternatíve zriadenia samostatnej lekárskej fakulty v rámci Slovenskej univerzity (8).

Pre vznik samostatnej farmaceutickej fakulty na Slovensku však v tomto období ešte neboli vytvorené podmienky, najmä pre nedostatočné personálne zázemie, teda z dôvodu absencie vhodného odborného zastrešenia a poskytnutia garancie odboru. Z listu prednostu Ústavu pre farmakológiu a farmakognóziu LF SU profesora F. Šveca, ktorý 17. júna 1946 adresoval Akademickému senátu SU, je zrejmy pozitívny postoj pre zriadenie samostatnej fakulty, ale až vtedy, keď sa vytvoria vhodné personálne, priestorové a materiálne podmienky (9). So žiadosťou o zriadenie lekárskej fakulty pri SU v Bratislave sa na Akademický senát SU obrátil 5. 12. 1946 aj univerzitný profesor Vojtech Mucha (10). Postoj Akademického senátu SU k zriadeniu samostatnej lekárskej fakulty nebol odmietavý, ale

do vytvorenia vhodných personálnych i materiálno-priestorových podmienok bolo rozhodnuté o ponechaní štúdia lekárnictva v kompetencii LF SU (11).

Uvedenie Zákona č. 190/1948 o lekárnickom štúdiu do praxe

Jednotnú štvorročnú univerzitnú prípravu lekárníkov v Československu zaviedol až zákon č. 190/1948 Sb. o lekárnickom štúdiu. Výučbu mali realizovať lekárske fakulty univerzít v Prahe, Brne a Bratislave, pričom zákon naďalej pripúšťal aj spoluprácu ďalších vysokých škôl. Poslucháči mohli získať hodnosť magistra farmácie po absolvovaní dvoch štátnych skúšok a titul doktora farmácie po absolvovaní rigorózneho konania. Študenti, ktorí nastúpili na štúdium pred prijatím zákona, mali možnosť dokončiť štúdium podľa pôvodných predpisov najneskôr do roku 1953. Zákon prisľúbil aj stanovenie podmienok pre získanie doktorátu farmácie pre absolventov lekárnického štúdia z obdobia pred účinnosťou zákona (12). V zmysle zákona sa na príslušných univerzitách, konkrétne aj na LF SU vytvoril odborový zbor lekárnického štúdia, ktorý štúdium riadil a organizoval. Návrhy riešení, ktoré vypracovali členovia odborného zboru, schvaľoval profesorský zbor lekárskej fakulty (13).

Prvý ročník lekárnického štúdia v súlade so zákonom č. 190/1948 Sb. sa realizoval počnúc akademickým rokom 1948/49. V rámci podmienok na prijímanie uchádzačov sa upustilo od požiadavky absolvovať aspirantskú prax. Zápis študentov do 1. ročníka sa konal na LF SU podľa zásad stanovených výnosom MŠANO z 21. 6. 1948, č. A-152.113/48-V/1. Uchádzači sa povinne podrobovali lekárskej prehliadke. Výučba bola spustená podľa dočasného plánu, ktorý stanovoval povinné prednášky a cvičenia len pre prvé dva ročníky, pričom sa počítalo s dopracovaním študijného a skúšobného poriadku.

V prvom semestri boli v prvých 8 týždňoch zaradené prednášky a po ich absolvovaní poslucháči skladali prospechovú skúšku. Jej úspešné zvládnutie bolo podmienkou pre absolvovanie ďalších skúšok. V prípade, že poslucháč skúšku nezvládol, mohol ju opakovať iba

raz. Podmienkou pre postup do druhého semestra bolo zloženie výberových (čiastkových) skúšok z experimentálnej fyziky a biológie; a dvoch postupových (semestrálnych) skúšok z anatómie a fyziológie rastlín a anorganickej chémie. Po ukončení prednášok a absolvovaní cvičení poslucháči v druhom semestri skladali čiastkové skúšky z predmetov: úvod do štúdia, systematická botanika a morfológia a postupové skúšky z nasledujúcich disciplín: fyzikálna chémia, analytická chémia, kvalitatívna a organická chémia. Ak poslucháč nezvládol skúšky, mohol ich opakovať pred zápisom do vyššieho ročníka, v prípade neúspechu mal možnosť opakovať ročník. Dočasný plán vymedzoval aj obsah skúšok na konci tretieho a štvrtého semestra: na konci tretieho semestra po ukončení prednášok a cvičení bola naplánovaná skúška z predmetov: analytická chémia kvantitatívna, organická chémia II., anatómia človeka a pokusných zvierat, a v štvrtom semestri z predmetov: chémia, anatómia, fyziológia a patológia, mikrobiológia. Skúška bola komisionálna. Počítalo sa aj so zaradením povinných prednášok a cvičení z brannej výchovy a náuky o obrane štátu.

Dočasný plán povinných prednášok a cvičení postupne nahradil dopracovaný študijný plán štvorročného štúdia farmácie, ktorý vymedzoval zaradenie disciplín do jednotlivých ročníkov štúdia a hodinovú dotáciu pre prednášky a cvičenia. Súčasťou študijného plánu boli aj predmety hospodárske vedenie lekární, laboratórna experimentálna metódika a vedecké práce.

Nová koncepcia štvorročného štúdia lekárnictva umožnila prednášať predmety spoločného základu súčasne poslucháčom lekárnictva a lekárstva. V prvých dvoch ročníkoch bola prevažná časť prednášok a cvičení zabezpečovaná predovšetkým učiteľmi Prírodovedeckej fakulty SU. LF SU sa výraznejšie zapojila do výučby v treťom a štvrtom ročníku. Zavedenie nových disciplín do učebnej osnovy lekárnictva si vyžiadalo zriadiť viaceré nové organizačné jednotky: ústav pre galenickú farmáciu a farmaceutickú technológiu, ústav pre farmaceutickú chémiu, ústav farmakognostický a ústav pre analytickú chémiu. Dovtedajšie

priestorové možnosti farmakologického ústavu, na ktorom boli dočasne umiestnené všetky ústavy farmakologického štúdia, boli nevyhovujúce a nepostačujúce. Platilo to aj o personálnom obsadení pracovísk. Prvým ústavom, ktorý začal svoju činnosť 10. 6. 1949 už vo vlastných priestoroch, bol ústav galenickej farmácie. Neskôr sa vytvorili samostatné priestory aj pre ďalšie ústavy, ktoré boli v zmysle vysokoškolského zákona č. 58/1950 premenované na katedry (6, 14). Na realizácii štúdia farmácie na LF SU napokon participovali najmä 4 samostatné farmaceutické ústavy: ústav farmaceutickej chémie, ústav galenickej farmácie, ústav farmakognózie a ústav analytickej chémie (5).

Získanie titulu magistra farmácie bolo podmienené úspešným absolvovaním dvoch štátnych skúšok. Podmienkou pre získanie hodnosti doktora farmácie bolo predloženie vedeckej práce (dizertácie) a úspešné vykonanie tzv. prísnej skúšky – rigoróza z farmaceutických vedných disciplín. Členov skúšobných komisií navrhoval profesorský zbor, akčný výbor Spolku slovenských farmaceutov a kompetencie v tomto smere mala aj lekárska komora, ktorá podávala návrh na zloženie skúšobnej komisie pre II. rigorózum (5).

Cesta k vzniku samostatnej farmaceutickej fakulty SU v Bratislave

Prijatie a uvedenie štvorročného modelu do praxe si vyžiadalo aj rozšírenie riadiacej štruktúry a administratívy

odborového zboru lekárskeho štúdia, v súlade s tým bola napr. zriadená funkcia tajomníka, úradníka a zriadenca. Boli to prvé organizačné kroky smerujúce k vzniku samostatnej vzdelávacej inštitúcie, posilnené aj vytvorením osobitnej fakultnej rady pre štúdium farmácie v rámci LF SU od školského roku 1950/51. Predseda tejto rady bol zároveň prodekanom LF SU a spolu s tajomníkom farmaceutického štúdia sa zúčastňoval zasadnutí medicínskej rady fakulty (5). Proces osamostatňovania fakulty bol samozrejme komplikovaný, postupný proces, koordinovaný aj s vedením LF SU, zároveň rešpektujúci potrebnú kontinuitu. V školskom roku 1951/52 sa zriadilo samostatné administratívno-organizačné stredisko pre odbor štúdia farmácie na Odborárskom námestí, ktoré tvorilo už zárodok neskoršieho dekanátu samostatnej farmaceutickej fakulty. Paralelne s administratívno-organizačnými opatreniami sa intenzívne budovali aj ďalšie pracoviská zamerané na výučbu predmetov z okruhu farmácie, ktoré sa posilnili personálne, ako aj v oblasti materiálnych podmienok. Takto sa postupne vytvárali podmienky pre osamostatnenie farmaceutického štúdia a založenia osobitnej farmaceutickej fakulty v Bratislave, ktorá bola zriadená vládny nariadením č. 40/1952 Zb., s účinnosťou od 1. septembra 1952. Akt založenia bol súčasťou širšej reorganizácie siete vysokých škôl v Československu, v rámci ktorej vznikla ďalšia farmaceutická fakulta na Masarykovej univerzite v Brne a ešte niekoľko nových fakúlt a vysokých škôl.

Literatúra

1. Seginko J, Ducková K. 50 rokov Farmaceutickej fakulty univerzity Komenského v Bratislave. Bratislava: Univerzita Komenského, Farmaceutická fakulta; 2002: 140.
2. Vládne nariadenie č. 180/1939 Sl. z. Vlády Slovenského štátu o štúdiu prírodných vied na Slovenskej univerzite v Bratislave.
3. Archív Univerzity Komenského (ďalej iba AUK): fond Rektorátu Univerzity Komenského (ďalej iba RUK), Protokoly prof. zboru LF, Šk. roky: 1939/40 – 1943/44, Zápisnice zasadnutí prof. zboru LF SU.
4. Rusek V, Kučerová M. Prehľad vývoja farmaceutického štúdia a Farmaceutickej fakulty. Farm obz. 1969; 38(11): 433–448.
5. AUK: fond RUK, Zápisnice Vedeckej rady LF UK, Šk. rok 1943/44 – 1950/51.
6. Desaf rokov činnosti Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. In: Univerzita Komenského v Bratislave 1945–1955. Bratislava: Univerzita Komenského. 1957: 575–603.
7. AUK: fond RUK, Zriadenie lekárskej fakulty pri SU. 1946, a. š. 1.
8. AUK: fond RUK, List Povereníctva školstva a národnej osvety v Bratislave adresovaný Akademickému senátu SU zo dňa 2. mája 1946. Domáhanie sa lekárskej fakulty, a. š. 10.
9. AUK: fond RUK, Zriadenie lekárskej fakulty pri SU. List prednostu Ústavu pre farmakológiu a farmakognóziu pri SU v Bratislave adresovaný AS SU zo dňa 17. júna 1946, a. š. 1.
10. AUK: fond RUK, Zriadenie lekárskej fakulty pri SU. Žiadosť prof. V. Muchu o zriadenie Lekárskej fakulty pri SU adresovaná Akademickému senátu SU zo dňa 5. decembra 1946, a. š. 1.
11. AUK: fond RUK, Zriadenie lekárskej fakulty pri SU. Odpoveď rektora zo dňa 6. decembra 1946, a. š. 1.
12. Zákon č. 190/1948 Sb. (ze dne 20. července 1948) o lekárskeho štúdia.
13. AUK: fond RUK, Predbežný študijný a skúšobný poriadok reformovaného lekárskeho štúdia z roku 1948, a. š. 1.
14. Zákon č. 58/1950 Sb. (ze dne 18. května 1950) o vysokých školách.

Doc. PhDr. Eva Moravcová, PhD., MPH

Psychiatrická klinika
Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a
Univerzitná nemocnica Bratislava - Staré Mesto
Mickiewiczova 13, 813 69 Bratislava